

VERSCHIJNT

Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

ABONNEMENTSPRIJS:

Voor 's Gravenhage per 8 maanden f 4.50.
Voor de overige steden des Rijks 5.50.

VRIJDAG 27 APRIL.

UITGEVER-DIRECTEUR:

C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.

Hoofd-Correspondenten M. Schooneveld en Zoon,
Beurssteeg, te Amsterdam.

Brieven franco aan het Bureau De Grondwet,
Van Hendrikstraat, n°. 259.

PRIJS DER ADVERTENTIE

Van één tot zes regels. f 1.00.
Voor elken regel meer. 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijk en overlijden
worden geplaatst tegen betaling van f 1, het zegel
regt daaronder begrepen.

Wanneer wij, in ons No. van eergister, het rapport der Commissie over twee verslagen der Regering omtrent het beheer en den Staat der O.-Indische bestuuringen over 1851 en 1852, noemden een werk, dat met meer dan gewone zorg is vervaardigd: wij hebben daarmede nog niet willen zeggen, dat de doorlopende geest, dien dat stuk ademt, onze sympathie heeft gewekt. De koloniale politiek van de meerderheid der Commissie is niet de onze, en 't spreekt dus van zelf, dat hare conclusien slechts zeldzaam de onze kunnen zijn.

Voor ditmaal wenschen wij daarvan een voorbeeld te geven.

Op bladzijde 61 van het rapport, waar van "landsbouwen en waterstaat" wordt gehandeld, komen ook heerendiensten ter sprake. Met ons juicht de meerderheid het toe, dat men is begonnen tot afschaffing der heerendiensten over te gaan, en het is met ons waar genoegen, dat wij daaromtrent de volgende zinnen lezen: "Voortaan, bij uitgaven voor gouvernements-gebouwen, geene levering of verplichte diensten voorgenaamd, anders dan tegen betaling, verligting van de bevolking ten koste van 's lands kas: het gebruik van dezen maatregel kan niet worden betwijfeld."

Maar nu de toepassing van het beginsel, dat het gebruik van de bevolking in dier voege te verligten, dat voor 't geen zij werkt betaald zal worden, niet kan betwijfeld worden?

Het Indisch bestuur is begonnen met in te trekken van art. 1 der resolutie van 20 April 1856, no. 10 (Staatsblad no. 29). Ten gevolge daarvan kan langer — zoo als tot dus ver geschiedde — zondert betaling gebruik worden van de bevolking tot het bijeenzamelen en ruw bewerken der materialen voor het bouwen van nieuwe woningen, ten behoeve der Inlandsche regenten, en voor reparatien aan landsbouwen en het verrigten van alle verdere koelie-ningen.

En wat zegt nu de Commissie van den eersten maatregel tot toepassing van het beginsel, waarvan het nut voor haar niet betwijfeld wordt?

Zij wil niet beslissen of die maatregel even onbetwistbaar noodig was; want zij vreest, "dat, ten gevolge dezer buiten-werking-stelling, 's lands kas voor langere tijd alleen een nadeel zal lijden van zes of zeven miljoen gouds". Hoe? de Commissie vindt het nut van de maatregel twijfelbaar van het beginsel, om de bevolking te verligten ten koste van 's lands kas: en de eerste maatregel, in dien zin genomen, wordt door haar afgekeurd, omdat het geld zal kosten? Is dat geen nieuw bewijs van de, meermalen door ons geopperde stelling: dat men zeer kwistig is met betuigingen, maar dat, zoo men 't op handelen aankomt, men bij "uitboezemingen" stilstaat en afkeerig is, om beginselen, waarvan men zegt de voorstander te zijn, tot uitvoering te brengen?

Die afkeuring door de meerderheid der Commissie — die in den geest is van de koloniale politiek van den heer BAUD — is des te opmerkelijker, wanneer men weegt, dat de intrekking van bovenbedoeld beginsel geschied is, juist in overeenstemming met de beginselen, omtrent de trapgewijze afschaffing van de heerendiensten door den heer BAUD ontwikkeld. Die afkeuring van die afschaffing een voorstander te zijn, maar terwijl de heer VAN HOËVELL die afschaffing een aanvang wilde doen nemen met de heerendiensten aan de hoofden, hield de heer BAUD vol, dat de Regering moest voorgaan, dat het eerst van de heerendiensten, die de Regering vergt moesten worden afgeschaff.

Wantsch zoo zeer als iemand (ik geloof, dat ik daarvan door de afkeuring het bewijs gegeven heb) de afschaffing van die heerendiensten, maar ik geloof tevens, dat men niet moet beginnen met de geachte spreker (de hr. v. Hoëvell) het verlangt. Want de Regering moet de Regering aanvagen met de heerendiensten, die zij vergt te verminderen en van lieverlede, zoo ver

dit mogelijk is, af te schaffen. Die, welke de inlandsche bevolking aan hare eigen hoofden bewijst, kunnen inmiddels onder billijke bepalingen gebaat, maar moeten het niet afgeschaff worden. Ik geloof, dat zij van zelf zullen verstaan, wanneer de Regering het hare zal hebben gedaan, om het voorbeeld van hervorming te geven. (1)

Nu voldoet de Regering aan den wensch van den heer BAUD, en de Commissie waarvan hij de ziel is geweest, waarvan de meerderheid zijne koloniale denkbeelden huldigt, is de eerste, die afkeurt, dat toegepas is het beginsel, waarop men zich in de Kamer zoo veel heeft laten voorstaan! Is er nog een bewijs noodig, om aan te toonen, dat men niet wil wat men zegt?

Met twee opmerkingen besluiten wij dit artikel. Vooreerst is ons de zinsnede zeer raadselachtig, waarin "eenige leden" der Commissie verklaren, dat het hun voorkomt, "dat er een zeer wezenlijk onderscheid bestaat tusschen verplichte diensten ten behoeve der Regering, en die, welke geschieden in het publiek belang." Wij vatten dat zeer wezenlijk onderscheid in het geheel niet; wij kunnen niet inzien, dat de Regering andere diensten vergen kan dan in het publiek belang; en wij meenen, dat al wat in het publiek belang wordt bevolen, gedaan wordt namens of ten behoeve der Regering. Wij achten het wenschelijk, dat nadere inlichting omtrent dat "zeer wezenlijk onderscheid" gegeven worde.

Ten tweede constateren wij eene opmerkelijke en zeer gewichtige bekentenis, die aan de afkeuring der meerderheid van de commissie vooraf gaat. Deze namelijk verklaart, dat de afschaffing der onbeloonde heerendiensten en het tegengaan van misbruiken (in het rapport staat dat woord *curcul* gedrukt), tot dus ver belet werd, doordien "de dringende behoefte aan het koloniaal batig slot verboden heeft dit vroeger te doen." Hier wordt dus volkomen erkend, dat de oppositie recht had, toen zij — tegen de wenschen van den heer BAUD c. s. aan — ten allen tijde vol hield, dat de zucht om het koloniaal batig slot op te drijven, de oorzaak is geweest van vele rampen, waardoor de inlandsche bevolking geteisterd werd, van de verdrukking, van de willekeur, van de misbruiken, waaronder zij gebukt ging. Als ter loops is die bekentenis gedaan; maar wij hebben gemeend daarvan acte te moeten nemen.

(1) Bijblad 1853—54. Tweede Kamer, bl. 1807.

De *Utrechtsche Provinciale en Stads Courant* geeft eene beoordeeling van het bij de Tweede Kamer aangehangige wetsvoorstel, betrekkelijk de waterschappen. Wij lezen daarin o. a. het volgende:

"De heer THORBECKE, wien niemand een ijzeren wil en kracht van geest ontzeggen zal, heeft het ondernomen, en zijn wetsontwerp op de waterschappen werd, niettegenstaande hevige tegenspraak, in Maart 1853 door de Tweede Kamer aangenomen. Er moege daarin te groote centralisatiegeest overheerscht hebben, toch beklagen wij, in het belang der zaak, dat dit ontwerp, door den val van het Ministerie THORBECKE, niet tot wet verheven werd en wij daardoor nu wederom twee jaren later, nog altijd in dezelfde anarchie blijven verkeerend. Het tegenwoordig bewind doet wel is waar pogingen, om daaruit te geraken, maar op zijne wijze, namelijk door halve maatregelen en palliatieven, waar men de zaak in haren ganschen omvang niet aandurft." Dat oordeel komt met het onze overeen en bevestigt op nieuw de meening, dat dit Ministerie alleen weet te "copieren" en in het copieerwerk slechts de gebreken en dwaasheden in te laschen, die aan de tegenovergestelde rigting, eigen zijn.

De *IJsselbode* bespreekt het, door den Minister van Koloniën aangeboden wetsontwerp tot uitvoering van

art. 60 der Grondwet, waarbij namelijk wordt bevolen, dat de wet de wijze van beheer en verantwoording der koloniale geldmiddelen regelt.

Deze, uit den aard der zaak, zoodanige wet gewichtige comptabiliteits- en andere vraagpunten bevat, waarvan het onderzoek weinig aantrekkelijks voor het groote publiek kan hebben, is die wet evenwel van zoo overwegend belang voor de zekerheid van ons regeerstelsel in 't algemeen, en voor ons finantiewezen in het bijzonder, dat de algemeene aandacht op de voorgestelde beginselen behoort te worden gevestigd. De *IJsselbode* treedt dan ook niet in den onderzoek naar de onderdeelen van het ontwerp, maar gaat er alleen de hoofdstrekking van na; die, terecht, door dat blad wordt aangetoond te zijn strijdig met de bedoeling, waarmede het voorschrift van art. 60 in de Grondwet is opgenomen en geenerlei waarborg opleverende, dat niet, ook na de invoering der wet, willekeur zal blijven beschikken over de tachtig millioenen, die jaarlijks in- en uit de koloniale kas vloeijen. Ziet hier, hoe de *IJsselbode* dat aantoot:

Zien wij de wet oppervlakkig in, zonder op hare beginselen te letten, dan reeds verkrijgt men een zeer ongunstig denkbeeld van de wetgevende bekwaamheid van het ministerie van koloniën. De redactie is afschuwelijk! Wij zullen dat later met eenige voorbeelden aantoonen; en men staat verbaasd, dat dergelijke cacographie, die niet zelden tot onzin overslaat, ongemoeid den Raad van State heeft kunnen passeren. Wij kunnen niet gelooven, dat het wetsontwerp daar onderzocht zij.

Voor het oogenblik willen wij evenwel alleen wijzen op het hoofdbeginsel der wet ten aanzien van het geldelijk beheer. En dit bestaat eenvoudig hierin:

1°, dat de Regering — dat is de minister van koloniën, de koloniale begrooting vaststelt, zonder eenig toezigt; en 2°, dat de regering en zij alleen beslist, wat tot de koloniale uitgaven, zoowel buiten Europa als hier te lande, zal worden uitgegaven.

Eene volstrekt onbeperkte magt wordt mitsdien voor de Regering verlangd, niet alleen om vrijelijk over de Oost-Indische millioenen te beschikken, maar ook om die te besteden, tot zoodanige doeleinden als zij goedvindt.

De Regering heeft voorgesteld om eene belangrijke uitgave hier te lande te doen; bij voorbeeld, het leger uit te breiden; maar de Staten-Generaal hebben dat geweigerd. Geen nood; de minister besluit eenvoudig, dat de geweerde uitgave ten laste van de koloniale begrooting zal worden gebracht.

Dit is niet een bloot schrikbeeld; men weet hoe vele schatten op die wijze vroeger zijn besteed; welnu — men verlangt eenvoudig, juist tegen de bedoeling in, waarmede art. 60 der Grondwet is opgericht, de bestendinging van dat verderfelijke stelsel.

Uitgaven, niets met de koloniën gemeen hebbende, zijn vroeger, zoo als men weet, uit de koloniale kas gekweten. Bij voorbeeld voor oorlog en marine; voor de droogmaking van den Zuidplasp in Schieland; voor de stopstapeldienst op den Rijn; voor de fondsen der gevangenen, pensioenen enz. Bij eenvoudig besluit, zonder in 't minst de Staten-Generaal te kennen, buiten de begrooting om, werden die uitgaven gekweten. Welnu, deze Regering verlangt dezelfde willekeurige beschikking, dezelfde buitensparige magt, die inderdaad de vaststelling van jaarlijkse begrootingen in het moederland tot een belachelijk poppenspel maakt. Hoe, men zal hier tijd en vlijt aanwenden, om de uitgaven in al hare bijzonderheden te onderzoeken, wetende, dat het toch niet baten kan, vermits de regering een veel aanzienlijker kas ter harer beschikking heeft; men zal hier het noodige en nuttige van de onderwerpen, waarvoor geld wordt aangevraagd, nagaan, wetende, dat weigeren toch niets helpt, vermits een eenvoudig besluit de uitgaaf, ten laste van de koloniale kas brengen kan!

Als dit hoofdbeginsel der wet moet blijven bestaan, dan zouden wij voorstellen de Staten-Generaal van den grooten last te ontheffen; die het jaarlijksch onderzoek der begrooting oplevert, en deze eenvoudig bij besluit laten vaststellen!

De *Nederlander* maakt de opmerking, dat wij bij voortdurende verbazenden ophef maken over den kerkgang van Z. M. bij Ds. M.

Och neen! Wij nemen niet slechts aanleiding om de betrekking op te sporen, die er feitelijk tusschen Oranje en 't hof, die Nederland en Oranje in hunne vanen voeren, bestaat.

Stel, Z. M. had zich begeven onder het gehoor van Ds. SCHWARZ, Ds. DE LIEFDE of Ds. BEKKER, zeker had de *Nederlander* die daad geroemd als een

bewijs van bijzondere gehechtheid aan de Gereformeerde Kerk.

Wij hadden er in gevonden een blijk van onkerkelijkheid.

De Nederlander heeft bevestigd tegen onze vermaning: „Gaaf ter kerke, hij wien dan ook, mits hij een geordend predikant zij.”

Zoo was de vermaning niet, zoo het al een vermaning kan genoemd worden.

„De vervulling van een godsdienstigen pligt brengt onder het gehoor van wien dan ook, zoo hij maar is wettig en bevoegd prediker.”

En hoe is het mogelijk dat de Nederlander, die stelling, zoo als zij daar onverminkt geschreven staat, durft tegenspreken?

Is niet de onderstelling gegrond, dat men als lid van het Hervormd Kerkgenootschap, zich begevende tot eene godsdienstoefening van de Hervormde Gemeente, niet anders verwachten kan, dan te zijn onder het gehoor van een Hervormd predikant, wiens vormen de aandacht meer of minder kunnen boeien, maar wiens woorden toch stichting geven zullen?

Dat is het recht van elk gemeente-lid, en waar ter plaatse hij zich ook bevindt, hij zal in die onderstelling zich begeven onder het gehoor van wien dan ook, d. i. ook wien hij nooit gekend of gezien heeft, zoodra hij het kerkgebouw der Hervormden binnen treedt.

Dat ligt in den aard der godsdienstige gemeenschap, waartoe men behoort, en uit dien hoofde achten wij het een misbruik van eene bijbelplaats, wanneer de Nederlander herinnert aan het woord: „Geloof niet eene iegelijke geest, maar beproeft,” enz.

Er is evenwel nog eene andere reden, waarom wij zoo op dat feit drukken.

Men heeft te Amsterdam, in April 1853, het Hoofd van den Staat uiterst vervaard trachten te maken voor de bedoelingen der liberalen, en daarmede in verband gebracht de invoering der Bisschoppelijke hiërarchie.

De anti-revolutionnaire partij heeft steeds aan de spitse getreden, waar het kans zag de constitutionele afbreuk te doen.

Amsterdam werd geroemd als het brandpunt van anti-revolutionnaire beginselen; denk aan den geest van twee jaren vroeger.

En evenwel, wat ontdekt men sedert dien tijd in de hoofdstad des Rijks anders dan huldiging van het liberalisme op kerkelijk gebied?

In Amsterdam geloof men wel, dat op staatkundig gebied vele valsche profeten zich bevinden, maar op protestantsch kerkelijk gebied acht men het zelfs niet noodig de geesten te beproeven.

Het Hoofd van den Staat heeft van zijne overeenstemming met den geest der hoofdstad doen blijken, en wij wezen op dat feit, opdat de anti-revolutionnaire partij zou leeren inzien, dat zij geen de minste kracht bezit, noch op staatkundig, noch op kerkelijk gebied, al schrijft zij ook in hare vanen: *Nederland en Oranje*.

Het protestantsche deel der Natie is in drie partijen gesplitst, waarvan de kerkelijk-liberale door den invloed van predikanten de meeste, de anti-revolutionnaire partij door orthodoxophobie de minste aanhangers telt. Wie, als Protestant, zich van die banden weet te bevrijden en het protestantisme in zijn zuiveren aard slechts wil voortgeplant zien, die los is van die knellende banden, welke onverdraagzame geloofsijver smeedt, en het grondwettig beginsel der betrekking van Kerk en Staat huldigt, bevordert het meest het belang der Nederlandsche Natie en het belang van Oranje.

Den lid van den Leijdschen Gemeenteraad maakte in de vergadering van den 12 April jl. eene treffende opmerking: De Kerkeraad der Nederduitsche Hervormde gemeente gaf in der tijd groote bezwaren in een adres aan de Tweede Kamer op, ten aanzien der armenwet, die door het Ministerie THORBECKE was voorgesteld. Zij betroffen den aanslag op de zelfstandigheid der kerkelijke armenzorg. Nu, op grond der nieuwe armenwet, voor weezen en oude lieden de uitbreiding van het subsidie-stelsel werd bestreden, uit hoofde van de geringe en onevenredige bijdragen der kerkelijke liefdadigheid, vond dat wettelijk voorschrift op nieuw in de toepassing tegenkanting. De spreker wees daarop als een merkwaardig teeken van de inconsequentie der kerkelijke besturen. In het door de Gemeentestem van 23 April opgenomen verslag dier vergadering wordt dat gevoelen medegedeeld, en daarin wordt bewaarde, wat de Minister van Binnenlandsche Zaken, in zijne missive van 13 Augustus 1854, gerigt aan H. H. Gedeputeerde Staten, schreef: „Bij de toepassing der wet, in hare waren geest uitgevoerd, zal het dan blijken, of de Nederlandsche kerkelijke en bijzondere weldadigheid, bij vrije werking, die mate van ontwikkeling kan en zal erlangen, die men er van verwacht en die eene gelukkige toekomst in dit opzigt zou doen ontstaan.”

Bij de beoordeeling der nieuwe wet hebben we, bij herhaling, gewezen op het gemis van eenig vooruitzicht, veelmin van eenigen waarborg, dat de armenzorg veilig aan de kerkelijke liefdadigheid kan worden overgelaten, dewijl de bijzondere of individuele armenzorg met hare onbestemdheid en haar gebrek aan zamenhang, en eendragtige samenwerking van dag tot dag aanwast.

Het is waar, wat de heer DE STRIPER schrijft „Het doel der wet is eene ontwikkeling van de kerkelijke en bijzondere weldadigheid, waaruit eene gelukkige toekomst zoude ontstaan; dat doel is: beperking der burgerlijke armenverzorging en der subsidien.”

Dat doel zou, naar ons inzien, niet worden bereikt, en in die meening worden wij dagelijks bevestigd.

Wel is waar, wat nu de kerkelijke en burgerlijke armbesturen in vereeniging met de particuliere liefdadigheid deden, dat kunnen ook, in den regel, de kerkelijke armbesturen vereenigd alleen met de particuliere liefdadigheid doen. *Uit dezelfde beurzen toch, waaruit de belastingen werden betaald, die strekten om subsidien te geven, of de kosten van burgerlijke armbesturen te betalen, worden ook de liefdegaven uitgereikt, waarmede kerkelijke armbesturen en de particuliere liefdadigheid in de behoeften der armen voorzien.*

De Kerk zoowel als de Staat en de particuliere instellingen van weldadigheid, putten hunne respectieve financiële krachten uit de vereenigde krachten van de individuen, leden van het kerkgenootschap, burgers van den Staat, leden of contribuabelen der particuliere instellingen. En van die zijde beschouwd is het niet wijs, dat men de beurs niet vrijwillig opeent, maar door dwang op eene kostbare, lastige en veelzins belemmerende wijze openen laat.

Maar men ziet voorbij: vooreerst, dat de B.-Katholijken algemeen uit eigen beurs voor onderhoud van kerken en geestelijken moeten zorgen, en vervolgens, dat een voornaam vereischte, om op ruime giften te kunnen rekenen, bij het aanzienlijk deel der Protestantische kerkgenootschappen ontbreekt: vertrouwen in het diaconaal beheer. De wijze van zamenstelling der besturen heeft, waar het openbare belangen betreft, een onberekenbaren invloed. De inrigting van een waarborg voor een getrouw beheer staat daarmede in het nauwst verband. Op kerkelijk gebied is zulks niet minder waar dan op staatkundig gebied.

Buitenland.

ALGEMEEN OVERZICHT.

Het is gewis eene moeilijke taak, eenig licht te verspreiden over de tegenstrijdige geruchten, welke elkander met groote snelheid opvolgen, vooral over die welke betrekking hebben op de Oostersche aangelegenheden.

De plenipotentiarissen der mogendheden zijn Maandagmiddag bijeen gekomen om het protocol der twaalfde en laatste conferentie te onderteekenen. Deze bijeenkomst zal evenwel niet beschouwd worden als de dertiende conferentie. De *Oest. Corr.* beweert, dat de conferentie niet voor goed afgebroken zijn, maar zonder staking zullen worden voortgezet. De taal der Engelsche en Fransche afgevaardigden is eer geschikt om de pogingen tot herstel des vredes in de hand te werken.

In het Hoogerhuis heeft lord Clarendon verklaard, dat er geen reden bestaat om te twifelen aan Oostenrijk; sedert die mogendheid is togetreden tot het tractaat van December, heeft zij op de conferentie steeds dezelfde taal gevoerd als de geallieerde mogendheden.

In het Lagerhuis heeft lord Palmerston medegedeeld, dat lord John Russell Maandag Weenen verlaten heeft.

Sedert twee dagen zijn, men weet het, de conferentie reeds geschorst; alle hoop op vrede was reeds verdwenen en nogtans spreekt men van verschillende zijden weder van minnelijke schikking. *Minnelijke schikking*, in weerwil der voortzetting der krijgsoperaties, en het op handen zijnde vertrek van den Keizer der Franschen naar het Oosten!

Men redeneert thans aldus: wat verworpen werd is het voorstel der Westersche mogendheden aan den eenen, het contra-voorstel van Rusland aan den anderen kant; maar tusschen deze beide voorstellen is nog een middenweg. Oostenrijk tracht dien te vinden, en zijne houding gedurende den loop der onderhandelingen, waarmede het de Westersche mogendheden onverholen ondersteunde, doet hoop voeden, dat het van deze laatste mogendheden wel eenige concessien zal weten te verkrijgen: Altes kan dus nog geschikt worden naar aanleiding van gemengde voorstellen, welke van Oostenrijk uitgaan.

Wat aan te nemen van die hoop? Hoe deze slaauwe schemering te beoordeelen? Wij wagen het niet uitspraak te doen.

De berigten van het oorlogstooneel stemmen ook weinig met elkander overeen.

Gister werden in eene dépêche van Prins Gortschakoff van 19 April de zaken zoo voorgesteld alsof op die dagteekening altes naar den zin der Russen ging, alsof dezen telkens voortdurend behaakten.

En ziet hier eene Westersche dépêche, welke geheel anders luidt:

De *Moniteur* behelst berigten uit Pera van den 21sten. Altes waren tijdingen uit de Krim van den 14en ont-

vangen. De belegeraars van Sebastopol avanceerden steeds en huone posities werden hoe langer zoo hechter.

De vijand had in den nacht van den 18 op 19 dezer een hevige uitval gedaan, die spoedig teruggeslagen werd.

De vice-admiraal Bruat schrijft van den 17en, dat het vuur der geallieerden steeds de bovenhand bleef houden. De hinderlagen van den vijand voor den centralen toren waren ingenomen, terwijl andere belangrijke voordeelen waren behaald.

Men ziet het duidelijk: in deze dépêche zijn de uitkomsten voor de belegeraars oneindig voordeliger en beter nog zelfs dan volgens de vorige dépêches van generaal Canrobert. Naar de lezing van de dépêche uit Pera zou de uitval in den nacht van den 18 op 19 dezer door de Russen met kracht zijn terug geslagen.

Andere tijdingen van het oorlogstooneel melden, dat generaal Bizot niet gedood is; hij werd zwaar aan den hals gekwetst in een gevecht, dat voor het bastion du Mat geleverd werd.

Het was op het oogenblik, dat de Franschen, ten getale van 1200 man, eene loopgraaf groeven, dat de vijand vier malen woedend op hen aanviel.

De aanvallen werden afgeslagen, doch daarbij werden 180 Franschen buiten gevecht gesteld.

Twee kommandanten, alsmede de generaal Bizot werden gekwetst. Sedert heeft geen ernstige ontmoeting plaats gehad. Het verlies der geallieerden door het vuur der vesting begroot men op honderd naar duigs aan buiten gevecht gestelden.

Het front van het quarantaine-fort was geheel en al vernield; al de andere Russische werken hadden schade geleden. De Russen beantwoordden het vuur des nachts door de regen doorweekte grond bemoeijelijkte de bevestigingswerken.

Met veel moeite en ongemeene stoutmoedigheid was men er in geslaagd de loopgraaf van de vierde parallel daar te stellen.

Den 14den, zeide men, zoude Omer-Pacha met generaal Bosquet tegen het corps van Liprandi ageren.

Het vertrek van den Keizer der Franschen is stellig bepaald tusschen 1 en 10 Mei, maar alles wat omtrent de reis van Koningin Victoria gezegd werd, was voorbarig. Men verzekert zelfs, dat zij niet vóór de maand Augustus Frankrijk zal bezoeken, wanneer de veldtocht, welke de Keizer onder zijn opperbevelhebberschap gaat ondernemen, zal geëindigd zijn.

Is dit juist? Zal die veldtocht geëindigd zijn, indien de oorlog voortduurt? — En Napoleon III, die voornemens is het opperbevelhebberschap te voeren, — zal hij tegen de tijdstip teruggekeerd zijn? De oorlogsgebeurtenissen kunnen zoo niet op een gegeven uur vooraf bepaald worden. Het is uit dien hoofde raadzaam nog niets bepaald te melden omtrent het tijdstip, wanneer Koningin Victoria den Keizer der Franschen zal bezoeken.

Uit Turin wordt gemeld, dat de inscheeping van het Sardinsch contingent den 21sten des avonds, te Genoa, eene ernstige botsing ontstond in tusschen de Sardinsche Regering en die der Beide Sicilien: eene botsing, welke zou zijn veroorzaakt door eene veroordeeling tegen een Sardinsch onderdaan in de Napolitaansche Staten uitgesproken, en ten gevolge waarvan het exequatour van den Consul van Napels te Genoa zou zijn ingetrokken; maar dit gerucht is tot dusverre niet bevestigd geworden.

In de Tweede Kamer van Pruisen hadden den 23sten dezer zeer belangrijke beraadslagingen plaats. Zij golden een voorstel van een lid der uiterste rechterzijde, de heer Noeldechen, strekkende tot vermindering van den duur der zittingen der wetgevende vergadering. De pogingen van den heer Noeldechen en zijne staatkundige vrienden om het gezag van het Pruisisch parlement te vermindere waren ditmaal vruchteloos. Overeenkomstig het voorstel der voor deze aangelegenheid benoemde commissie is de Kamer ten deze tot de orde van den dag overgegaan.

Te Madrid is eene nieuwe zamenspanning der Carlisten en der Polacos of geuitigden ontdekt. Het schijnt, dat zich vele aanzienliken onder de betrokken personen bevinden. Reeds hebben eenige arrestatiën plaats gehad.

Uit New-York zijn berigten tot 10 April ontvangd; zij zijn van geen staatkundig belang.

De taal der dagbladen getuigt bij voortdurend van onafzijdigheid tegen de Spaansche regering en zulke aanleiding der senten, die te Cuba plaats grijpen.

ENGLISCHE POST.

Men verzekert, dat de Koningin niet tegenwoordig zijn bij de opening der Parijsche tentoonstelling.

De *Morning Post* zegt uit goede bron te kunnen mededeelen, dat de electriche kabels tusschen Bahia en Varua reeds gelegd zijn. Den 24 April zouden zij reeds gewerkt hebben.

De *Times* bestrijdt de meening, dat er verscheidene voelen zou zijn ontstaan tusschen Oostenrijk en de Westersche mogendheden, omtrent de concessie, welke men van Rusland zou eischen tot beperking zijner macht in de Zwarte zee. Oostenrijk, aldus zegt de *Times*, heeft de minste aanleiding gegeven tot het vermoeden, met Rusland eene bijzondere schikking zou willen aangaan, iets dat toch krachtens art. 1 van het verdrag van 2-December aan die mogendheden uitdrukkelijk verboden is. Het blijft volharden tot dat het tegendeel bewezen is, dat Oostenrijk het volkomen eens is met de Westersche mogendheden.

De Koningin heeft den titel van baronnet verkend aan heer Francis Moon, lord major der hoofdstad.

In Ierland is de staat der veldgewassen zeer gunstig. Het wordt gezegd dat er bij de oogst gebrek aan genoegzame menschen handen zal zijn, te oordeelen althans naar de verwachtingen welke men thans kan kosteren.

De Keizer en de Keizerin hebben eergister avond eene voorstelling in den schouwburg bijgewoond. De Moniteur heeft den tekst mede van eenige adres- sen, welke de Keizer tot Manchester, Salford, Edinburg, Portsmouth en Glasgow ontvangeu heeft. De burggraaf d'Uruguay, oud-minister van buiten- landsche zaken van den Keizer van Brazilië, is te Parijs aangekomen. Die heer is belast met eene bijzondere zending bij de Fransche regering. De kunstmatige vermeerdering van visschen in de waters van Boulogne is thans eene uitgemaakte zaak. In het opper-bassin bevinden zich reeds vijftig duizend zalmen, forellen en andere vischsoorten. Het is zeer aardig die visschen, wanneer het water kalm is en de zon schijnt aan de oppervlakte te zien verschijnen, op allerlei insecten jacht makende.

BELGISCHE POST.

De kamer van volksvertegenwoordigers is eergister bij- gecomkomen. Een talrijk publiek was op de tribunes aan- wezig, verlangend om het programma van het nieuw ministerie te hooren, alsmede de verklaringen, omtrent de incidenten, welke zijne vorming vooraf gingen en verge- zelden. Deze regtmatige nieuwsgierigheid, werd slechts ten halve bevredigd. De verklaringen van het hoofd van het kabinet waren niet zoo duidelijk en rondhorstig als zijne organen in zijn naam hadden doen verwachten. Alvorens zich te verklaren, omtrent de incidenten be- trekkelijk de vorming van het kabinet, waarvan hij het hoofd is, las de heer Dedecker in deze zijne lievelingheid het ministerieel programma voor. Deze verklaringen hadden op drie punten betrekking: de algemeene staatkunde van het kabinet; het bijzonder vraagstuk der weldadigheid, en de stoffelijke belangen. Omtrent het eerste punt herhaalde het kabinet zijne beuigingen van gematigdheid, verzoeningsgeest en transactie, zooals die gedaan waren in de circulaire van den minister van binnenlandsche zaken aan de gouverneurs der pro- vincien. Omtrent het tweede punt verklaarde het kabinet, dat het het wets-ontwerp, door het vorig ministerie voorgesteld, zal intrekken, en voornemens is het beginsel van volstrekte vrijheid der testateurs en gevers te doen bevondrijven. Ten aanzien van het derde punt, eindelijk, betrekkelijk de stoffelijke belangen, kondigde het ministerie aan, dat het zonder de toepassing der absolute beginselen te willen, niettemin de vrijheid van koophandel al meer en meer zal bevorderen. Na de voorlezing van dit programma ging de minister van binnenlandsche zaken zitten. Hij scheen niet geneigd te zijn, om uit eigen beweging de verwachte verklaringen oopens de laatste ministeriele crisis te geven. Maar twee verdienstelijke leden der kamer, tot de liberale partij be- hoorende, hebben in deze crisis eene voorname rol gespeeld. Zij hebben geene interpellatie te moeten afwachten, om de kamer bekend te maken met hun gedrag ten deze en de beweegreden, die hun daartoe geleid hadden. Deze twee leden zijn de heeren Delfosse, president der kamer, en Tesch. Beiden hadden de eer om bij den Koning onthoden te worden, die hun achtervolgens de taak opdroeg om een kabinet te vormen. De heer Delfosse heeft zeer openhartig verklaard, dat hij sedert 1846, — het tijdstip toen hij bereid was deel uit te maken eener ministeriele combi- natie, welke echter niet gelukte, omdat de Kroon zich niet liet bewegen tot het programma dier combinatie niet kon vereenigen. — Het voornemen opvatte, om geene zoo zwaarwigtige taak als hem thans door Z. M. werd opgedragen te aanvaardden. Na deze verklaringen omtrent het deel, dat hij in de ministeriele crisis had, besprak de heer Delfosse zijne houding tegenover het nieuwe kabinet. Zeer openhartig verklaarde hij het vorig ministerie ondersteund en zelfs daarvoor eenige concessien ge- daan te hebben, hoewel dit ministerie soms te veel naar de rechterzijde overhelde. Hij deed zulks omdat de heer Brouckere en zijne amhtgenooten in het algemeen geestig gelieven waren aan de belofte van gematigdheid, welke hem afgelegd toen zij aan het bewind kwamen, en vooral meenden zij bij de vervaardiging van het wets-ont- werp op de weldadigheid, zoo als het door hun der kamer is aangeboden, zich zeer vrijgevig betoonden. Maar juist om diezelfde reden kon de heer Delfosse aan het te- genwoordig kabinet zijne ondersteuning niet toezeggen, want het vraagstuk der weldadigheid een geheel tegenover- gesteld gevoelen toegedaan. En daar de heer Delfosse meende, dat er geen volmaakt staatkundig verschil tusschen het kabinet en den president der kamer moet bestaan, zoo verklaarde hij zijne rede met zijn ontslag te nemen uit de betrekking van president der kamer. De heer Tesch, die na den heer Delfosse het woord verloor, gaf ook blijk van veel openhartigheid. Voor de eerste maal bij den Koning onthoden, zag hij van die volle taak af om persoonlijke redenen, die van de staat- lijke geheel afgescheiden zijn. Voor de tweede maal verklaarde hij niet op nieuw geheel en al te kunnen weigeren; hij verzocht zijne vrienden te mogen raadplegen. De uitslag zijner overwegingen was, dat hij het wettelijke en de wettelijke tot samenstelling van een kabinet wel gewenschte uitkomst zouden hebben. Hij zag uit dien titel geheel en al af van de taak, die hij voorwaarde- lijk had aangenomen. Deze zoo juiste en rondhorstige ver- klaringen van de heeren Delfosse en Tesch deden den heer Dedecker zijn stilzwijgen afbreken. De verklaringen van den heer Dedecker onderscheidden zich evenzeer door ondui- delijkheid als die van de heeren Tesch en Delfosse door

duidelijkheid. De heer Dedecker wilde niet erkennen, dat hij in deze omstandigheden gehoor had gegeven aan den aan- drang van zijne staatkundige vrienden. Na de weigering van den graaf Vilain XIV, zeide hij, zocht ik eene andere combinatie te vormen, waarbij de heer Mercier aan het hoofd der buitenlandsche zaken en de heer Smits, gouver- neur van Luxemburg als minister van finantjen werden aan- gewezen. Ofschoon deze combinatie mij onvoldoende toescheen zoowel uit een parlementair als staatkundig oogpunt had ik mij echter daarbij bepaald; maar Dingsdag ochtend bleek mij hare ongenoegzaamheid nog duidelijker, en legde ik mijn lastbrief dan ook needer. Sedert de heer Vilain XIV aan latere aanvragen gehoor gaf heb ik het tegenwoordig kabi- net zamengesteld. — HH. KK. HH. de hertog en de hertogin van Brabant zijn den 30sten van hunne reis naar Jeruzalem te Brussel aangekomen. Hun intogt in die stad was zeer plegtig.

Binnenland.

Grabenlage, 26 April.

Het Staatsblad van 22 April 1855, no. 7 bevat een besluit, houdende aanwijzing van de perceelen welke onteigend moeten worden ter verlenging van het station van den Rhijnspoorweg te Arnhem over den Molenweg westwaarts op naar de zijde van de gedate ingravingen.

Z. M. heeft benoemd tot burgemeester van Batavborg, O. N. D. Hiebendaal, en tot burgemeester van Burgharen en Horssen, J. J. Vermeulen, thans burgemeester van Heumen, uit welke laatstgenoemde betrekking hem tevens eervol ontslag is verleend.

Gisteren hield de Nederlandsche maatschappij tot bevoor- dering van de afschaffing der slavernij hare gewone jaar- lijkse vergadering onder voorzitterschap van den heer Mr. Groen van Prinsterer.

Het getal leden is sedert verleden jaar aanzienlijk ver- meerderd, en bedraagt nagenoeg 400. Te Amsterdam, Rotterdam, Haarlem en Heemstede hadden zich onder- afdeelingen geconstitueerd, waarvan afgevaardigden op de algemeene vergadering verschenen waren.

Op de allerbelangrijkste discussien en mededeelingen komen wij later terug, alleen nog vermeldende, dat een groot gedeelte daarvan liep over het werk van den heer van Hoëvell *Slaven en vrijen*, en dat dit werk door de heusche aanhaling van de uitgevers aan de maat- schappij gedaan, hij die maatschappij te verkrijgen is voor de som van f 2.10, dus voor minder dan een derde van den prijs der eerste uitgaaf.

Het maandblad van wege de maatschappij uitgegeven, en waarvan het eerste nummer in April is verschenen, zal aan de leden der maatschappij gratis uitgedeeld worden.

Ten opzichte van het boek *Slaven en vrijen*, voegen wij hier den wensch bij, dat bij eene derde editie de prijs nog lager gesteld, en het boek daardoor nog meer dan thans moge verspreid worden.

De Kamper Courant zegt, dat de gaz-fabriek te Kampen slechts rekening maakt en dat de ondernemer ontbinding der overeenkomst heeft verzocht.

De Kamer van Koophandel en Fabrieken van Maastricht heeft zich bij request gewend tot den Minister van Bin- nenlandsche Zaken, om eene vermindering van den prijs der telegraphische berichten te verzoeken.

Naar men verneemt, zou het grootsche plan tot daar- stelling van eene haven en uitwatering aan het Scheve- ningsche strand niet ter zijde zijn gelegd, zoo als eenigen tijd geleden werd gevreesd; maar moet het bij de Regering weder een punt van ernstige overweging uit- maken, zoodat men zich eenigermate mag vleijen, dat de aanleg van dit voor de residentie en een groot gedeelte der provincie zoo hoogst nuttig werk, zich nog wel zal verwezenlijken.

Wij lezen het volgende in de Indiër: *De Grondwet* neemt een artikelje over van *de Nieuwsbode* over een aan ons toegezonden, afgeluisterd gesprek, dat hij voor een versinsel en gekel en al in strijd met de waarheid verklaart.

De Grondwet zegt daarbij, dat de *Nieuwsbode* het or- gaan van het departement van Koloniën geworden is, en met de *waardigheid* ook de *ontschuldigdheden* geëerd heeft.

Ons komt de bewering van de *Nieuwsbode* niet onbe- schiaamd, maar alleen koddig voor.

Men zendt ons een bericht, dat men echter alleen op- geeft als een *komburspraatje*, en dat wij ook als zoodanig mededeelen, hoeveel waars er ook nu fond in moge gelegen zijn.

Welk belang heeft nu de *Nieuwsbode*, dit praatje uit- drukkelijk voor een *versinsel* te verklaren? En hoe wil hij die verklaring *slaven*? Misschien met het briefje van een referendaris, waarin hij tot het doen dezer verklaring is aangewezen?

Waarlijk, de *Nieuwsbode* is koddig, misschien ten gevolge der verandering van eigenaar, die nu de koper- munt voor Indië medel aanmaken, bij *onderhandse* overeenkomst, waardoor de schatkist voor meer dan eene ton schats behaardeld wordt.

Die mag dus wel vrolijk en koddig zijn, en de weer- stuit daarvan is op de *Nieuwsbode*, overgegaan.

Overigen's wenschen wij van harte, dat de *Nieuwsbode* gelijk moge hebben, dat de aan ons gezonden mededeeling een *versinsel* is.

niet de bron zoude zijn van groote teleurstellingen, die onmogelijk uitblijven kunnen, wanneer aait het hoofd der zaken in Indië een man staat, die, blijkens zijn geheel ambtelijk leven, zelfs elken zweem van zelfstandigheid mist.

Sedert eenigen tijd was hier ter stede een ontwerp beraamd om, op het voetspoor van het genootschap *Cedilia* te Amsterdam en elders een fonds op te rigten tot onder- steuning of pensionering van oude en hulpbehoevende toonkunstenaars. Het ontwerp daarvan was nauwelijks aan Mevrouw Goldschmidt-Lind bekend geworden, of zij legde haar voornemen aan den dag tot het oprigten van zulk eene nuttige, lang gewenschte instelling mede te werken, en wij vermelden, dat de hooghegaafde zangeres, de inspraak van hër edel hart volgende, besloten heeft aan dat doel de geheele opbrengst toe te wijden van het derde en laatste concert, dat zij (Woensdag den 2den Mei) in deze resi- dentie zal geven.

Het zou het schoone van die handelwijs te kort zijn ge- daan, indien wij daarover in het breede zouden uitweiden; inoge de ruime opbrengst van dit concert den grondsteen leggen van eene heilzame inrigting te meer in ons mid- den; en die krachtig daarop worden opgetrokken; het zou eene blijvende herinnering ook hier zijn van den kunst- roem, maar te gelijk van de edele geaardheid van Jonny Lind, van wie niet ijdel getuigd is: dat, waar zij hars schreden rigt, kunst en menscheamin te gader stoffs vinden zich te verheugen.

Men verneemt, dat ook Z. K. H. prins Frederik voor een zeker aantal loten heeft deelgenooten in de verloting van schildertjen door eene vereeniging van Geldersche kunst- schilders en beoefenaars der schilderkunst daargesteld. Zoo als bekend is, hebben Z. M. de Koning en HH. KK. HH. prins en prinses Hendrik reeds vroeger van HD. beaustel- ling in die verloting door het nemen van eenige aandelen Mijken gegeven.

Gisteren middag heeft het korps officieren van het regiment dragonders en van de batterij rijdende artillerie zich in het hotel *Paulus* aan een vriendschappelijk afs- cheids-diner vereenigd. Deze bijeenkomst onderscheidde zich door gepaste vrolijkheid en echte kafferaadschap. Zij zal bij allen lang in herinnering blijven. Tot laat in den avond bleven de officieren bijeen en namen toen van elkander een hartelijk afscheid.

Uit de lijst der hoogst aangeslagenen voor het jaar 1855 in 's Rijks directe belastingen in de provincie Zuid- holland, blijkt dat er zijn 187 hoogst aangeslagenen. Z. K. H. prins Frederik der Nederlanden is aangeslagen voor f 15,456.32; de heeren Jhr. J. E. Jantzen van Erffrent van Capelle voor f 10,824.40; H. de Kat f 8,856.88; M. A. T. H. Hoffman f 5,074.59; A. Vos van Hagestein f 4,868.58; Z. K. H. prins Hendrik der Nederlanden f 4,864.89; O. B. 't Hooft van Benthuizen f 4,474.90; S. van Graauwenkraan f 3,534.58; Jhr. Mr. O. Repelaer van Molenaarsgraaf f 3,353.77; Jhr. N. J. Steengracht van Duivenvoorde f 3,266.16; O. A. graaf van Bylandt f 3,028.22. De hoogst aangeslagene is dus Z. K. H. prins Frederik der Nederlanden voor f 15,456.32; en de laagste hoogst-aangeslagene is de heer J. J. Lukerti voor f 910.01.

Door den Minister van Binnenlandsche Zaken is, ten behoeve der slagtoffers van den jongsten watersnood, ont- vangen van H. K. H. de Grootkroon van Saksen, Prinses der Nederlanden, eene som van *driehonderd gulden*.

Bij het Departement van Binnenlandsche Zaken is, ten behoeve der noodlijdenden door den jongsten watersnood ontvangen:

- 10. *twee honderd dertien franken vijf en zestig centi- mes*, zijnde de zuivere opbrengst eener voorstelling door het Dramatisch Gezelschap te Roermond gegeven; en
- 20. eene hankbiljet, no. 136, groot *vijf en twintig gul- den*, aangeboden door C. D. P. te Lausanne, ingezonden door N. N. uit Delft, 23 April 1855.

Bij het Departement van Binnenlandsche Zaken is, ten behoeve der noodlijdenden door den jongsten watersnood, ontvangen:

- 10. *vijftig gulden*, van het hoofdbestuur der Broeder- schap van candidaat-notarissen in Nederland te Amsterdam, namens de leden en de honoraire leden dier Broederschap;
- 20. *twintig gulden*, van den ingenieur van den Water- slaat *Michaëlis*, zijnde eene bijdrage van het personeel aan het stoomwerktuig *de Leegwater*;
- 30. *vijf en veertig gulden*, van U. U. te 's Hage, onder dagteekening van 25 April jl.

Door de Nederlandsche Handel-maatschappij zijn de vol- gende 27 Schepen bevracht: Voor Amsterdam. *Lewe van Neijestein*, kapt. R. H. Borchers; *Aajer*, kapt. H. Biesthorst; *Wassenaar*, kapt. A. Hofstede; *Oost-Indica-Packet*, kapt. B. Bakker Gz.; *Dankbaarheid*, kapt. W. Postma; *Christina Agatha*, kapt. H. de Visser; *Koning Willem II*, kapt. G. van Eijk; *Maukman*, Sara Alida Maria, kapt. H. A. Tekelenburg; *Maria Elisa*, kapt. M. van der Putte; *Agneta*, kapt. W. N. Crap Hillingman. Voor Rotterdam: *Klazina*, kapt. D. Weis; *Browning*; *Vier Gebroeders*, kapt. C. Fonek; *Jacoba Helena*, kapt. D. C. Rietbergen; *Hollands Trouw*, kapt. J. C. Kreijer; *Jonge Jan*, kapt. A. Hoogenstraten; *Aijer*, kapt. F. J. van Oppen; *Generaal de Stuers*, kapt. F. Folkens; *Koning en Vaderland*, kapt. B. A. F. van Bruggen. Voor Dordrecht: *Jeanette en Cornelia*, kapt. F. K. Veldman; *Flora*, kapt. A. A. van der Wijk; *J. C. Scholte*, kapt. J. P. van Beest; *Holle*; *Hollandsluis*, kapt. W. J. Vos.

Voor Middelburg: Wilhelmina Catharina, kapt. N. M. O. de Groot Suffrij; Phoenix, kapt. J. E. Verhulst.

Voor Schiedam: Anna, kapt. P. A. Kleijnenberg; Formosa, kapt. M. A. Smits, van Rotterdam, Trijntje Fenna, kapt. J. F. des Ruelles, van Rotterdam.

Uit eene door de Gedeputeerde Staten der provincie Utrecht opgemaakte lijst van 51 hoogst aangeslagene binnen die provincie in 's Rijks directe belastingen als afgevaardigden der Eerste kamer der Staten-Generaal, blijkt, dat de hoogste aanslag is van den heer C. W. J. baron van Boetzelaar van Dubbeldam, te Utrecht, namelijk f 3532.84. Voorts komen de heeren: Dr. G. van Munnicks van Cleeff te Utrecht, met f 3530.31; Mr. C. W. van Voorst van Beest, te Utrecht, met f 3273.57, enz.

Men leest in *la Varité* van Rijssel:

Men heeft nauwelijks meer hooren spreken van de nicotine, sedert de beruchte zaak van den graaf Bocariné. Een medic. doctor van eene gemeente in dezen omtrek heeft de ontdekking opgedaan, dat de essence van tabak hoogst gevaarlijk is. De doctor, een hartstogtelijk rooker, had eene pijp van meerschium, uit verscheidene stukken te zamen gesteld. Ten einde te verhinderen, dat de lucht in de verschillende geleefingen binnendrong, had hij eene zekere hoeveelheid fijne wol om zijne pijp gewikkeld, en was over de uitvinding zeer te vreden.

Korten tijd daarna gevoelde de doctor eensklaps hevige maagpijn, en zijn onderbuik zwol op als van een waterzuchtige, eene spoedige en krachtige behandeling was noodig om den voortgang van het kwaad te stuiten. — Het was eene vergiftiging, veroorzaakt door de pijp, waarvan de wol het vergiftige deel der tabak had opgeslurpt en gedistilleerd, en dat de rooker daarna had ingeademd.

Dit voorbeeld strekke ter waarschuwing voor de rookers, die wol of eenige andere stof, welke nicotine kan terughouden, om hunne pijp hebben.

Schiedam, 25 April. In de namiddag-godsdienst-oefening op j. Zondag herdacht de WelEerw. Z.Gel. heer Ds. N. J. A. Roldanus, pred. bij de Ned. Herv. gemeente alhier, zijne 25jarige evangeliebediening in de gemeenten te Heilo, te Doeshurg en gedurende bijna 20 jaren te Schiedam; voor deze geleheidsrede had hij tot tekst gekozen Ps. 42, vs. 12. Eene talrijke opkomst der gemeente strekte den leeraar ten bewijze, dat zij deel nam in zijne dankbare vreugde, eene vreugde, die, wegens een kortelings door hem geleden smartelijk verlies, niet weinig getemperd werd. (S. C.)

Leeuwarden, 24 April. Heden overleed alhier de heer Mr. A. J. Romein, procureur bij het Prov. Geregts-hof van Friesland en de Arrondissements Regtbank te Leeuwarden en wethouder dezer gemeente. Door het dezer dagen mede plaats gehad hebbend overlijden van den heer Mr. C. M. A. Simon van der Aa, als dichter en letterkundige zeer gunstig bekend, zijn thans twee procureurs-plaatsen vacant.

Arnhem, 25 April. Heden heeft het provinciaal gerechtshof in Gelderland bij een zeer gemotiveerd arrest uitspraak gedaan in de zaak van de gebroeders Bernardus en Hendrikus Kin, wonende te Baarle-Nassau in Noord-Brabant. door den Hoogen Raad met vernietiging van een door het provinciaal gerechtshof van Noord-Brabant uitgesproken arrest, waarbij de eerstgenoemde ter zake van manslag tot eene tuchthuisstraf van 12 jaren en de laatstgenoemde ter zake van moedwillige verwonding tot eene gevangenisstraf van 1 jaar waren veroordeeld, naar genoemd hof ter nadere behandeling verwezen.

Het hof heeft, overwegende dat de eerste beschuldigde door voorzich van een zwaar geladen schietgeweer, Jan Hendriks te Baarle-Nassau in de nabijheid van zijne woning op te wachten en op eene hoogst verraderlijke wijze te neder te schieten, zich aan doodslag met voorbedachten rade en de tweede beschuldigde door te gelijker tijd Grodus Hendriks, broeder van den verslagene, met een zwaren knods eene wonde aan het achterhoofd toe te brengen, zich aan verwonding met voorbedachten rade, hebben schuldig gemaakt, de eerste tot de doodstraf, uit te voeren binnen de stad Arnhem, en de tweede tot eene 5jarige gevangenisstraf veroordeeld.

Na het uitspreken van het arrest, heeft de heer voorzitter van het hof beide beschuldigden en in 't bijzonder den eerstgenoemde op de hem eigenaardige treffende wijze toegesproken en tot berouw over hunne gruweldaden opgewekt en aangemaand.

De beschuldigten hebben ook bij die gelegenheid even als gedurende de geheele behandeling dezer belangrijke strafzaak de grootste onverschilligheid aan den dag gelegd en schenen weinig getroffen door de kernachtige toespraak door den heer voorzitter tot hen gericht. (Arnh. Ct.)

's Bosch, 25 April. Eergisteren morgen om circa 11 ure is het huis van Antonius van Rooij landbouwer te Nulandsvinkel onder Nuland totaal afgebrand met alles wat zich daarin bevond, zoomede 1 os 2 koeheesten en 1 vet kalf.

De man was gedurende den brand afwezig en de vrouw, die in den stal aan het melken was, werd door haar kind van den brand gewaarschuwd; ter nauwernood konden zij zich zelfs redden.

Niets was tegen brandschade verzekerd; de oorzaak van den brand is onbekend.

Van Rooij is een braaf en nijver landbouwer met vrouw en kinderen, en is door de ramp tot den bedelstaf gebracht, indien hem geene ondersteuning wordt. (N. B.)

Groningen, 24 April. Wij vernemen, dat onderscheidene, en daaronder belangrijke werktuigen, door de zorg der commissie van Landbouw alhier, van elders ter beproefing ontboden en na de heropening der scheepvaart ook reeds ontvangen zijn. Wij rekenen het niet onbelangrijk het landbouwend publiek hierop opmerkzaam te maken. Zoo zagen wij hier dezer dagen aankomen drie groote dorschwerktuigen; een uit de fabriek van Jenken, naar het stelsel van Ransome, dat vooreerst op de Meelen geplaatst is; een (voor reuking van eenige landbouwers te Zuidbroek) uit dezelfde fabriek, naar het stelsel van Barrat; en een Amerikaansch dorschwerktuig van G. Stout; te Tiel, dat vooreerst hier te Groningen bewaard wordt: Geluk's kluitenbreker; een verbeterde wainolen van Frencken, te Maasbragt; Colemans verzehare ijzeren egge, eene vierdeelige landrol enz., enz. Vele van deze werktuigen waren op de groote landbouw-tentoonstelling te Arnhem aanwezig en zijn hierdoor meer bekend geworden. Deze en de in het vorig jaar op dezelfde wijze reeds ontvangene werktuigen zullen hier zeker algemeen worden, wanneer de eerste hiermede genomen proeven wél gelukken.

— De zaak der konijnfokkerij gaat in onze provincie al meer en meer vooruit. Men mag dat eene zeer gelukkige omstandigheid noemen bij de moeilijkheden en tegenspoeden, die men in andere streken van ons land te dien aanzien heeft ondervonden. De reden, waarom in Groningen de zaak geheel naar wensch is geslaagd en zich meer en meer vestigt, is blykbaar deze: dat men zich daar gehouden heeft aan de inlichtingen en ervaringen, die van wege de modelfokkerij te dezer stede herhaaldelijk zijn bekend gemaakt, en waardoor men zich tegen de meeste tegenspoeden kon vrijwaren.

De modelfokkerij van de heeren de Sitter, Ali Gohen en Post is nog steeds het centrale punt voor de verspreiding dezer zaak voor ons gewest en naburige provinciën, omdat men de zekerheid heeft, daar de fokkieren in de vereischte zuiverheid van rassen en in uitmuntende exemplaren te kunnen bekomen, — zaken, die voor den verderen aanfok natuurlijk van het hoogste belang zijn. Ten gevolge van de voortdurende groote aanvragen, hebben de eigenaars van de genoemde modelfokkerij zich zenoopt gevonden, nogmaals eene bezending fokkonijnen van elders te laten komen, ten einde aan de aanvragen te kunnen voldoen. Die exemplaren zijn dezer dagen aangekomen, en maken met de aanwezige eigengefokte dieren een voldoende aantal uit, om voorshands weder den belangstellenden van exemplaren te kunnen voorzien.

De zaak der konijnfokkerij is in onze streken thans reeds zoo verre gevestigd, dat bovengenoemde heeren de noodige maatregelen hebben genomen, om eerlang te kunnen overgaan tot hetgeen tot de verdere uitvoering der zaak behoort, n.l. tot het hier ter plaatse geregeld verkrijgbaar stellen van konijnenvleesch, — of (wat men minder gaarne zou zien, maar des noods, toch zou behooren bevorderd te worden) tot den geregelde uitvoer der gestroopte konijnen naar de markt, die reeds zooveel voedingsmiddelen uit ons land ontvangt, de markt van Londen. De uitvoer naar Londen, hoe voordeelig ook, (want de Nederlanders die derwaarts reeds konijnen hebben gezonden, hebben omzuiwer gemaakt 59 cts. voor het Ned. pond), zou echter eerst behooren te geschieden, als men niet goed mocht vinden, de dieren hier te eten, en is dan in allen gevalle een zeer gelukkige en voordeelige uitweg voor de fokkers, om niet te behoeven te vreezen, dat ze met hunne dieren blijven zitten.

Wij zijn onderrigt, dat voor de belanghebbenden gelegenheid bestaat, nadere bijzonderheden daaromtrent te vernemen bij voornoemde heeren. (P. G. Cl.)

Ingezonden Stukken.

Aan de Redactie van *de Grondwet*

Niets komt uit de handen van het Ministerie der tegenovergestelde rigting, of er stralen *beginselen* in door strijdig met *de daden*, onuitvoerbaar in de toepassing, beginselen die ten doel hebben enkelen te verhoogen en de minderen te verdrukken; hiervan leveren de wetsontwerpen tot wijziging der wetten regelende de bevordering het ontslag en het op pensioen stellen der officieren van de landmagt, en het pensionneren van minderen in rang, weder een sprekend bewijs op. Om dit te betoogen zullen wij het wetsontwerp op den voet volgen.

§ a. Art. 1. Indien deze regering het gevoelen is toegedaan, dat de majoor en de officier van iederen hooger rang ten minste twee jaren in hunnen rang moeten hebben gediend, alvorens tot bevordering in aanmerking te kunnen komen, hoe is het dan mogelijk, dat zij benoemingen geprovoceerd heeft, die daarmede strijden? Men zoude dit met grond kunnen noemen *zijne eigen glazen inwerpen*.

§ c. Art. 15. Dat bij den generalen staf officieren van verschillende wapens overgeplaatst worden ligt in den aard der zaak; maar dat deze officieren, na bij dat korps een ylug avancement gemaakt te hebben, hetgeen ontegenzeggelijk waar is, weder bij de verschillende korpsen kunnen terugkeeren, valt niet alleen hard en is stootend voor een braaf officier, die vroeger soms ouder in rang dan zij, daarna *onder* hunne bevelen moet dienen; maar het is de deur openzetten voor willekeur, want dan behoeft men slechts een gunsteling, die zijnen geest en zijne krachten alleen inspant om de schoone sexe te behagen of als een cameleon zijnen chaf naar de oogen te zien eenige jaren bij dien staf te plaatsen, om later in veel hooger rang den scepter te zwaaijen over zijne voormalige meerderen. De ondervinding heeft verder geleerd, dat wanneer men bij den staf al eenige meerdere theoretische kennis opdoet,

men aan den anderen kant veel verliest van het soldate, waaraan het in oorlogstijd het meest op aankomt. Omtrent dit punt schijnt dan ook de memorie van lichting voorbedachtelijk gezwegen te hebben.

§ d. Art. 16. De magazijnmeester der Artillerie is een comptabele betrekking, waaraan het stellen van borgbonden is; hoe men dit met een onderofficiers rang kunnen doen rijmen is ons geheel onbekend en raadselachtig.

Wat de wijziging in de wetten van den 28 August 1851 betreft kunnen wij ons niet vereenigen met het gevoelen, dat het hooge cijfer der militaire pensioenen niet alleen en voornamelijk in het pensionneren van hoofd- en verdere officieren moet gezocht worden, maar dat het ook wordt veroorzaakt doordien aan een groot aantal onderofficieren en soldaten het pensioen is verleen, immers er wordt algemeen geklaagd, dat de werving van de staande armée zoo weinig beduidend is, bijgevolg waar de staf ontbreekt kan het getal der pensioenen zoo groot zijn, en men kan bovendien nog al een aantal onderofficieren en soldaten pensionneren om tot het behalen te komen van het pensioen van één generaal.

De vergelijking, die gemaakt is tusschen een gepensioneerd Adjutant onderofficier, fortificatie-opzigtter, een gepensioneerd 2de luit. gaat niet op, want welke cijfer wordt na veertig jaren dienst als 2de luit. gepensioneerd? En wij gelooven overigens dat het pijngestel van den militair beneden den rang van officier zooveel meer lijdt als de verhouding van 30 tot 40 die jaren. Dertig dienstjaren voor hem, die met geweer randsel beladen dag en nacht veeltijds in de open lucht aan de afwisselende weersgesteldheid is blootgesteld, wiens voedsel goed, doch niet in evenredigheid staat, dat van den officier, kan niet als *te weinig* beschouwd worden.

Nijmegen, den 25 April 1855. Een oud officier.

Advertentien.

DERDE EN LAATSTE CONCERT

VAN

Mevrouw Goldschmidt-Lind.

ZAAL DILIGENTIA. — Woensdag den 2 Mei.

De biljetten voor dit Concert, waarvan het programma nader zal bekend gemaakt worden, zijn à *vijf drie gulden* te bespreken bij Jufvrouw Beck, aan lokaal. (824)

226ste Nederlandsche Staats-Loterij

4e LIJST. 2e KLASSE.

Uitgekomen hooge prijzen:

No. 12883, 9288, 9567 en 18105 ieder f 1000.

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 26 April 1855

Nederland. Pct.		Busland.	
Ned. W. Schuld.	2 1/2 61 1/2 1/2 1/2	Hope 1798/1816	5 101 1/2
Dito Certificat.	3 73 1/2	Dito 1828/1829	5
Dito Dito	4 90 1/2 1/2 1/2	Cert. 1831/1838	5
O. I. Leening.	4	Dito Dito	4 1/2 87 1/2
Amort. Syndic.	3 1/2	Dito Hope	4 76
Hand.-Maats.	4 1/2	Dito Stieglitz	5 74 1/2
Belgie.		Dito dito 5e Ser.	4
Certificaten.	2 1/2	Dito 1854	5 81 1/2
D ^o Rothschild.	2 1/2 49 1/2	Inachr. Assig.	6
Frankrijk.		Certific. dito.	6
Obligatiën	8	Polen.	
Spanje.		Obligatiën	4
Nieuwe	1 17 1/2	Oostenrijk.	
Dito Buitenl.	3	Metalliek	5 60 1/2
D ^o Binnenl. ^o m.	8 80 1/2 1/2	Dito bet. Amst.	5 72 1/2
Bew. Sp. Com.		Dito Nation.	5 64 1/2
Amort. Schuld.		Dito 1847	2 1/2 80 1/2
Portugal.		Dito 1851/1852	2 1/2 80 1/2
Londen nieuwe.	8 87 1/2 1/2 1/2		
Dito uitgest.	4		

Mexic., te Lond. 3 pct. 19 1/2; dito Onb. 19 1/2.

Voor Hollandsche fondsen was heden weinig vraag, Buit. effecten daarentegen waren alle hooger te plaatsen op de bursen. merken van heden, met veel handel in Oostenrijks Spaansche en Portugesche.

LONDEN, Woensdag 25 April. Consols op t. Peru N. 4 1/2 pct. 68 1/2; Gren. Uitg. 6 1/2; Spanje 17 1/2, 18 1/2; Holl. 2 1/2 pct. 61 1/2; Turksche leening. Kalme beurs met weinig affaire. Slot onveranderd.

PARIJS, Woensdag 25 April. Fr. 4 1/2 pct. 93 1/2; dito 68.05; dito Slot 68.15; Sp. binn. 3 pct. 30 1/2; dito 17 1/2.

WEENEN, Woensdag 25 April. N. Metall. 79 1/2; 84 1/2; Bankactien 975; Lombarden 100; Loten 18 1/2; Zilver 27 1/2; Wissel op Londen 12.26; dito op Parijs.

MADRID, Dingsdag 24 April. Sp. 3 pct. 81 1/2; 81.75; 18.05.